

REGERINGSKANSLIET

Rådspromemoria

2016-05-29

Arbetsmarknadsdepartementet*Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö***Rådets möte 16 juni 2016**

Dagordningspunkt 6.

Rubrik: Revision of Directive 2004/37/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the protection of workers from the risks related to exposure to carcinogens or mutagens at work (First reading)

Interinstitutional file: 2016/0130 (COD)

= Progress report

Dokument:

Förslaget har tidigare inte behandlats i EPSCO-rådet. Överläggning har skett i Arbetsmarknadsutskottet den 7 juni 2016.

Bakgrund

Cancer är den främsta orsaken till arbetsrelaterade dödsfall i EU, och uppskattningar av den nuvarande och framtida bördan av yrkessjukdomar visar att arbetsrelaterad cancer är och förblir ett problem till följd av att arbetstagare exponeras för carcinogener. Årligen beror 53 procent av de arbetsrelaterade dödsfallen på cancer. Syftet med förslaget är att förbättra arbetsmiljön genom att minska exponeringen för carcinogena kemiska agenser i arbetet, förbättra EU-lagstiftningens ändamålsenlighet på området och skapa större klarhet och rättvisare konkurrensvillkor för ekonomiska aktörer.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 153.2 i EG-fördraget. Rådet beslutar med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer framtagandet av nya gränsvärden eftersom det är av stor betydelse både för arbetarnas hälsa och för rättvis konkurrens att EU-lagstiftningen uppdateras i enlighet med den vetenskapliga utvecklingen på området.

De föreslagna gränsvärdena är i all huvudsak acceptabla för Sverige.

Regeringen anser dock att gränsvärdet för Krom VI (används bland annat i målarfärg) bör vara lägre. Forskning visar att det gränsvärdet kommissionens föreslagit motsvarar en risk för 50 lungcancerfall per 1000 exponerade arbetstagare över en period på 40 år. Gränsvärdet för Krom VI bör därför justeras ner till den svenska nivån som är fem gånger lägre och därmed ger bättre skydd för arbetstagarna.

När det gäller ämnet kvartsdamm anser regeringen att direktivet bör justeras så att det öppnar för alternativa sätt att lagra kvartsdamm. Direktivet ställer nu krav om användning av slutna och tydligt märkta behållare. När det gäller kvartsdamm och andra carcinogener i form av damm finns det andra effektiva sätt att hindra spridning av dammet och således inaktivera riskkällan, t ex att tillföra vatten. Ett exempel på en situation när detta kan vara praktiskt är vid gruvavfall innehållande kvartsdamm.

Vi anser därför att artikel 5 bör öppna för möjligheten att göra undantag från kravet om slutna behållare när det gäller carcinogener i form av damm.

Europaparlamentets inställning

Parlamentet har inte röstat om förslaget.

Förslaget

Förslaget går ut på att gränsvärden för exponering revideras eller införs för 13 kemiska agenser. Enligt kommissionens konsekvensbedömning skulle cirka 100 000 liv på så sätt räddas fram till 2069. Det föreslås att gränsvärdena ska införas i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Gränsvärdena i carcinogen- och mutagendirektivet framgår av föreskrifterna om hygieniska gränsvärden (AFS 2015:7).

För ämnena åtta av de 13 ämnena i förslaget finns redan lägre gränsvärden i våra föreskrifter än i kommissionens förslag, vilket ger

bättre skydd för arbetstagarna. Dessa lägre gränsvärdena kan behållas eftersom direktivet är ett minimidirektiv.

Enligt dagens system krävs det tillstånd från Arbetsmiljöverket för att använda två av ämnena (hydrazin och o-toludin). Om direktivet antas kommer det leda till att vi i stället inför gränsvärden för dessa två ämnena och tar bort kravet på tillstånd.

Vi kommer dessutom behöva justera ner gränsvärdet för etylenoxid och halvera nuvarande svenska gränsvärdet för 1,2-epoxipropan. Dessa ändringarna antas dock inte skapa problem för näringslivet då hanteringen främst sker i slutna system.

När det gäller ämnet brometylen har vi inget gränsvärde för det i befintlig nationell lagstiftning, så kommissionens förslag kommer leda till att ett gränsvärde måste införas. Brometylen används dock inte i Sverige.

Ekonomiska konsekvenser utifrån kommissionens ursprungliga förslag

Kommissionen anser att förslaget inte påverkar gemenskapens budget. Bedömningen är att den svenska statsbudgeten inte kommer att påverkas av kommissionens ändringsförslag.